

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Stilleestempotoets: Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?

20 oktober 2011

Review 1: E. Oosterlinck, N. Ramakers

Review 2: M. Jungen

Invoer: E. van Engelen

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Algemeen, overig, ongespecificeerd
Aandoening (ICD)	Overige (Overig, ongespecificeerd)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Leren en toepassen van kennis, Communicatie

- *Korte beschrijving* → Het doel van de stilleestempotoets 'Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?' is het toetsen van de stilleessnelheid en het vasthouden van informatie. Ook geeft het een indicatie voor het onthouden en weergeven van informatie. De leerling moet een tekst in stilte lezen. Na een minuut vraagt de onderzoeker om een rondje te zetten rond het laatst gelezen woord. Dat gebeurt ook na twee minuten en na drie minuten. Als de volledige tekst gelezen is, haalt de onderzoeker de leestekst op en geeft de leerling het opdrachtformulier. Op dit opdrachtformulier moet de leerling opschrijven welke belangrijke informatie hij/zij uit de leestekst onthouden heeft, zonder de tekst te raadplegen.
- *Doelgroep* → leerlingen van het Voortgezet Onderwijs
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke tekst* → 'Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?' Köhler, W. (1999) De medicijnman. Wat je wilt weten over je lijf.
 - ✓ *Nederlandse versie (toetsversie)* → Henneman K, Kleijnen MKL, Smits AEH. Werkgroep Protocol Dyslexie VO (2004)
 - ✓ *Herziene versie* → Henneman K, Kleijnen MKL, Cox A (2005)

2 Doel van het meetinstrument

- Signalerend

3 *Soort/ Vorm van het meetinstrument*

- *Observatie-instrument*
- *Opbouw* → De stilleestempotoets ‘Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?’ bestaat uit 1023 woorden. Een vlotte lezer leest de tekst binnen 3 minuten. Na de eerste, tweede en derde minuut wordt de leerling gevraagd om het laatst gelezen woord te omcirkelen. Vervolgens wordt de tekst tot het einde gelezen. Na het lezen van de tekst moet een opdrachtformulier ingevuld worden. Hierop moet de leerling in enkele zinnen beschrijven welke informatie van de tekst hem/haar is bijgebleven, zonder de tekst te raadplegen.²
- *Invulinstructie* → Bepaal het gemiddelde van de gelezen woorden per minuut. Vul dit in op het werk van de leerling en op het klassenoverzichtsformulier.²
- *Meetniveau*
De onderzoeker berekent hoeveel woorden de leerling in minuut 1, 2 en 3 gelezen heeft en berekent het gemiddelde hiervan. Bovenaan de stilleestekst noteert de onderzoeker het gemiddeld aantal woorden per minuut (woorden/minuut). Als de hele tekst binnen 3 minuten gelezen is wordt alleen het gemiddelde van minuut 1 en 2 bepaald.
Meetniveau intervalschaal. Met de opdracht wordt niet het tekstbegrip gemeten maar of de leerling ‘spontaan’ een aantal zaken heeft onthouden en deze kan weergeven. De opdracht wordt zeer globaal beoordeeld. Er wordt enkel een opmerking gemaakt op het werk van de leerling als er zéér weinig, onsamenhangende of onjuiste informatie weergegeven wordt.²

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → KPC Groep
Kooikersweg 2
5223 KA 's-Hertogenbosch
telefoon 073-6247247
fax 073-6247294
www.kpcgroep.nl
- *Geschatte kosten* → € 25,00
Prijs opgevraagd op 17 oktober 2011; prijswijzigingen onder voorbehoud.¹
http://www.kpcgroep.nl/~Media/Files/Publicaties/Protocol_dyslexie_vo_cd.ashx
- *Copyright* → ja, KPC Groep, 's-Hertogenbosch 2005

5 *Methodologische kwaliteit*

De toets is een onderdeel van het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs. Er is geen onderzoek naar de methodologische kwaliteit van dit onderdeel bekend.

- **Interne consistentie** →
- **Reproduceerbaarheid** →
- **Validiteit**
✓ *Content validity* →

✓ *Criterion validity* →

✓ *Construct validity* →

- **Responsiviteit/ longitudinale validiteit**

6 *Hanteerbaarheid/ Feasibility*

- *Taal* → Nederlands
- *Benodigdheden* → Toetsmateriaal: tekst ‘Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?’ en een opdrachtformulier, stopwatch en eventueel rekenmachine voor het berekenen van de gemiddelde score (woorden/minuut).²
- *Randvoorwaarden* → De afname kan zowel gebeuren in groepsverband als individueel. Potentiële bronnen van storing moeten geëlimineerd worden.²
- *Benodigde tijd* → 20 minuten, inclusief instructie.²
- *Gebruikershandleiding* → ja; Werkgroep Protocol Dyslexie VO (2004):²
<http://www.kpcgroep.nl/KPC-Groep>

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* →

Welke normgroep: Het gemiddeld aantal gelezen woorden in 3 minuten bepaalt de plaats van de leerling binnen een specifieke normgroep. Voor de stilleestempotoets ‘Hoe gevaarlijk is een tekenbeet?’ zijn per schooltype normtabellen ontwikkeld. Aan het normeringonderzoek (2004) hebben 1372 proefpersonen van verschillende schooltypen deelgenomen (lwoo : 93; vmbo basis- en kaderberoepsgericht: 268; vmbo gemengd theoretisch/havo: 422 en havo/vwo: 589).

Interpretatie: de gebruikers van de test worden d.m.v. de normtabellen maatstaven geboden, aan de hand waarvan men kan vaststellen, welke plaats de prestatie van een leerling inneemt ten opzichte van de prestaties van zijn groepsgenoten in Nederland.

8 *Overige gegevens*

9 *Literatuurlijst*

1. Henneman K, Kleijnen R. Signaleringsinstrument bij het Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs (cd) 2005.[Geraadpleegd 2011 oktober 17]. Available from: <http://www.kpcgroep.nl>
2. KPCgroep. Signaleringsinstrument protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs. [Geraadpleegd 2011 oktober 17]. Available from <http://www.kpcgroep.nl/KPC-Groep>